

Uchwała Nr LVII/387/2023
Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą
z dnia 28 lutego 2023 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą
na lata 2023 -2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40.) oraz art. 176 pkt. 1 art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r poz.447 ze zm.)

Rada Miejska w Nowym Mieście nad Pilicą
uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2023-2025 w brzmieniu ustalonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Tomasz Pietrucha

Uzasadnienie
do Uchwały Nr LVII/387/2023
Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą
z dnia 28 lutego 2023 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą
na lata 2023 -2025.

Zadaniem własnym gminy, określonym w art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja gminnego programu wspierania rodziny.

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Nowe Miasto nad Pilicą od 2013 r.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież w taki sposób, aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywrócenie im zdolności do wypełniania tych funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach, gdzie dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Aby skutecznie realizować powyższe zadania konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. Ważne jest by pomoc specjalistyczna (psychologiczna, socjalna, prawna) mogła być dla rodzin ubogich bezpłatna. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmiernia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

Dotychczas obowiązujący Program Wspierania Rodziny przyjęty uchwałą

Nr XIX/141/2020 z dnia 19 marca 2020 roku. utracił moc obowiązującą.

W związku z powyższym przyjęcie Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą jest w pełni uzasadnione.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

mgr Tomasz Pietrucha

RADA MIEJSKA
26-420 Nowe Miasto n. Pilicą
tel. (0-48) 6741098 w. 39

Załącznik nr 1
do Uchwały LVII/387/2023
Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą
z dnia 28 lutego 2023 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE NOWE MIASTO NAD PILICĄ
NA LATA 2023-2025**

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	1
I. WSTĘP	2
UZASADNIENIE PROGRAMU	3
PODSTAWA PRAWNA:	4
III. DIAGNOZA SPOŁECZNA	4
V. ADRESACI PROGRAMU	11
VI. CELE PROGRAMU	12
VII. REALIZACJA PROGRAMU	15
VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15
IX. MONITORING I EWALUACJA.....	16
X. PODSUMOWANIE.....	16

I. WSTĘP

Rodzina jest podstawowym środowiskiem życia człowieka, oddziałującym w istotny sposób na rozwój i wychowanie młodego pokolenia. Stanowiąc podstawową formę współżycia ludzi i integralną część każdego społeczeństwa, jest najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina to pomost pomiędzy jednostką a społeczeństwem. Rodzina stanowi środowisko socjalizujące, które oddziałuje na jednostkę najwcześniej, mając przy tym decydujący wpływ na przyszły kształt i strukturę osobowości dziecka. W związku z tym wszelki rodzaj zaburzeń, dewiacji czy odchyłeń w zakresie jej funkcjonowania ma swe skutki w zachowaniu dzieci oraz w przejawianych przez nich postawach. Wystąpienie jakiegokolwiek trudności czy problemu stanowi potencjalne ogniwo zagrożenia nieprzystosowaniem społecznym. Dodatkowo wystąpienie innych problemów społecznych takich jak: ubóstwo, alkoholizm, przestępczość zwiększa prawdopodobieństwo nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, długotrwałe bezrobocie, ubóstwo, to główne problemy, z którymi często członkowie rodziny nie potrafią sobie poradzić. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów. Dlatego też instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań w oparciu o sprecyzowany plan działania - już na etapie, kiedy pojawiają się pierwsze problemy. Ważnym jest fakt, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej, ponieważ to właśnie w rodzinie dorastają kolejne pokolenia, które w przyszłości będą tworzyły społeczeństwo i wpływały na tempo jego rozwoju. Należy, zatem podejmować działania wspierające rodzinę, by w obliczu wielu czynników zagrażających jej prawidłowemu funkcjonowaniu, należycie wypełniała swoje funkcje. Działania te winny być połączone z własną aktywnością rodziny.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady, formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej.

Jednym z rozwiązań w systemie opieki społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy z rodzinami, które przeżywają trudności w różnych aspektach życia rodzinnego. Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych. Asystentura to kompleksowe działanie polegające na towarzyszeniu z zachowaniem profesjonalnych relacji.

Towarzyszenie to opiera się na indywidualnym podejściu do sytuacji osoby wspieranej w czasie, jakiego ona potrzebuje, aby dokonać zmian w swoim życiu, na nowo odzyskać wiarę we własne siły i włączyć się aktywnie w życie społeczne. Podstawą towarzyszenia jest współdziałanie, tzw.

“wspólne wędrowanie” asystenta i osoby wspieranej, oparte na wymianie myśli i budowaniu wzajemnego zaufania. Asystowanie odbywa się, zarówno w normalnych, typowych sytuacjach życiowych jak i zawierających jakiś problem, trudność. Zaufanie, którym powinien być obdarzony asystent rodziny to przekonanie, że można na nim polegać, budowane poprzez okazywane zainteresowanie, zrozumienie, mówienie prawdy, im trudniejszej - tym z większą życzliwością i troską. Praca asystenta ma dać wsparcie psychiczne, ma dać przekonanie, że w kryzysie, w jakim znalazła się ta osoba lub rodzina nie pozostaje ona sama. Asystent nie powinien wyręczać a jedynie aktywizować i motywować osobę lub rodzinę do działania w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła. Asystent rodziny nie jest opiekunem, lecz „nosicielem” zmian. Przez pewien czas towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stworzyła im optymalne warunki do prawidłowego rozwoju. W czasie wspólnych działań z członkami rodziny asystent pomaga w codziennej organizacji dnia, pokazuje jak sprawnie wykonywać obowiązki domowe, opiekować się dziećmi i wychowywać je. Doradza, jak zarządzać budżetem domowym. Informuje, jak działają urzędy, wyjaśnia, jak wypełnić dokumentację oraz realizować sprawy urzędowe. Wspiera w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, ochrony zdrowia, policji i innych instytucji. Motywuje do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i znalezienia pracy. Jednakże najważniejsze w tych działaniach jest samo zaangażowanie rodziny, bez którego nie jest możliwa skuteczna pomoc. Z tym jednak bywa różnie. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej należy tak pracować z rodziną biologiczną, aby jak najszybciej dziecko wróciło do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą.

UZASADNIENIE PROGRAMU

W świetle założeń ustawy z dnia 9. czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Zgodnie z art. 176. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zasadnym jest wprowadzenie w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą trzyletniego programu wspierania rodziny na lata 2023-2025. Priorytetem będzie podejmowanie działań profilaktycznych i osłonowych, których celem jest zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu

społecznemu mieszkańców. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach powołanych do tego celu. Program opracowano w oparciu o diagnozę środowiska lokalnego sporządzoną przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania. Ukierunkowany jest on na potrzeby rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, określa cele i wyznacza kierunki działań, które pozwolą wzmocnić rolę i funkcje rodziny, jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2023-2025, jest kontynuacją Programu realizowanego w latach 2020-2022 (*przyjętego uchwałą NR XIX/141/2020 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 19 marca 2020r.*)

PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu Alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą położona jest w powiecie grójeckim, w południowo-zachodniej części województwa mazowieckiego, w sąsiedztwie gmin: Cielądz, Klwów, Mogielnica, Odrzywół, Rzeczyca, Sadkowice, Wyśmierzyce. W skład Gminy wchodzi 29 sołectw: Bełek, Bieliny, Nowe Bieliny, Dąbrowa – Józefów, Domaniewice, Godzimierz, Gostomia, Jankowice, Lęgonice, Nowe Lęgonice, Pobiedna, Promnik, Proсна- Gilówka, Rokitnica, Rosocha, Rudki, Sacin, Sańbórz, Strzałki, Nowe Strzałki – Zalesie, Świdrygały, Borowina, Wał, Wierzchy, Wola Pobiedzińska, Wólka Ligęzowska i Magierowa, Żdzarki, Żdzary. Na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą wynika, że w 2020 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej udzielono wsparcia 279 rodzinom, w 2021r 265 rodzinom natomiast w 2022r udzielono wsparcia 216 rodzinom. W gminie Nowe Miasto nad Pilicą mieszka 7404 osób, w tym 3815 kobiet i 3589 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2022 r.)

Dla potrzeb Programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą m.in. informacje na

temat liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu Gminy Nowe Miasto nad Pilicą umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, liczba rodzin korzystających z KDR, liczba rodzin objętych procedurą przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”, liczby asystentów rodziny oraz rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny. Karta diagnostyczna służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Tabela nr 1. Karta diagnostyczna

Wyszczególnienie	Lata		
	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto nad Pilicą	7581	7471	7404
Liczba dzieci zamieszkałych Gminę w wieku 0-18	1277	1288	1295
Liczba osób bezrobotnych	106	76	79
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	137	119	119
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	370	311	313
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	20	18	16
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	40	38	44
Liczba rodzin korzystających z KDR	20	21	60
Liczba rodzin objętych procedurą przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”	8	13	9
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Nowe Miasto nad Pilicą przebywających w pieczy zastępczej	10	14	15
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	10	11	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą za rok 2020, 2021 i 2022.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach korzystających ze wsparcia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2020 - 2022

Powody trudnej sytuacji życiowej	2020		2021		2022	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	53	89	47	71	45	69
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	1	2	2	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	111	15	83	15	83
w tym :						
wielodzietność	20	111	15	83	15	83
Bezrobocie	13	36	9	24	6	24
Niepelnosprawność	37	45	36	49	36	48
Długotrwała choroba	38	74	37	64	38	76
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16	70	10	42	13	50
w tym : rodziny niepełne	6	19	5	17	7	23
wielodzietne	5	30	2	12	2	12
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	29	68	33	66	24	56
Narkomania	0	0	0	0	1	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	1	1	2	2	0	0
Trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	3	8	3	7	20	47
Sytuacja kryzysowa	0	0	3	7	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań MP i PS-03- R Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą za rok 2020, 2021 i 2022.

Powyższe dane wskazują, że dominującym problemem w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, a w następnej kolejności: długotrwała choroba, niepełnosprawność, alkoholizm, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz bezrobocie. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloprotblemowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności życiowych. Bezradność w sprawach

opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest najczęstszą przyczyną trudności w pełnieniu prawidłowych ról społecznych i rodzicielskich.

Tabela nr 3.

Typy rodzin, ze względu na liczbę dzieci w rodzinie, objętych pomocą społeczną w latach 2020 - 2022

Rodziny	Rok		
	2020	2021	2022
Ogółem	154	162	133
W tym z dziećmi	43	43	42
O liczbie dzieci:			
1	10	11	13
2	10	9	11
3	13	15	12
4	9	7	5
5	1	1	1
6	0	0	0
7 i więcej	0	0	0

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą za rok 2020, 2021 i 2022.

Z powyższej tabeli wynika, że dominującą grupę stanowią rodziny z 3 dzieci, następnie z 2 dziećmi oraz 1 dzieckiem.

W wyniku dysfunkcji, które dotyczą rodziny objęte wsparciem dochodzi do sytuacji kryzysowych, kiedy należy zabezpieczyć dobro małoletnich dzieci poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej. Liczbę dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej przedstawiają dane umieszczone w tabeli nr 4.

Tabela nr 4. Umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych

	Rok					
	2020		2021		2022	
Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba podmiotów	Liczba dzieci przebywających	Liczba Podmiotów	Liczba dzieci przebywających	Liczba podmiotów	Liczba dzieci przebywających
Rodziny zastępcze spokrewnione	3	4	3	4	6	8
Rodziny zastępcze niespokrewnione niezawodowe	5	5	5	5	3	3
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowie rodzinne i zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0	0	0
Domy dziecka	1	2	3	5	2	4
Placówki opiekuńczo wychowawcze	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą za rok 2020, 2021 i 2022

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. przez asystenta rodziny.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2020 - 2022:

Rodziny	Rok		
	2020	2021	2022
Ogółem	10	11	11
O liczbie dzieci:			
1	2	2	4
2	3	2	1
3	3	4	4
4 i więcej	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Mieście nad Pilicą za rok 2020, 2021 i 2022

Bardzo ważne jest wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych. Poprzez udzielanie informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę, możliwości skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny oraz wsparcia finansowego w postaci jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest metoda analizy sytuacji społeczności lokalnej oceniającą zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Skupia się na analizie takich czynników jak:

- mocne strony (czynniki wewnętrzne odróżniające pozytywnie badaną działalność od działalności prowadzonej przez inne podmioty działające na danym sektorze i regionie, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się siłami napędowymi rozwoju);
- słabe strony (czynniki wewnętrzne wpływające na ograniczenie rozwojowe działalności);
- szanse (uwarunkowania, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój);
- zagrożenia (tendencje i zjawiska w otoczeniu, które mogą stanowić bariery lub utrudnienia rozwoju).

MOCNE STRONY

realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2017 - 2025
- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego co roku przez Radę Gminy;
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2017 - 2023
- dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych
- wspieranie instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową
- wystarczająca ilość i dobra jakość funkcjonowania placówek oświatowych na terenie gminy
- funkcjonowanie Karty Dużej Rodziny
- funkcjonowanie placówki ochrony zdrowia na terenie gminy
- organizowanie i współorganizowanie imprez profilaktycznych
- współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- otwartość władz samorządowych na współpracy ze środowiskiem lokalnym
- podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział pracowników MGOPS w szkoleniach i konferencjach
- współpraca pracowników MGOPS z nauczycielami i pedagogami szkolnymi w rozwiązywaniu problemów rodzin
- udzielanie pomocy finansowej oraz w formie świadczeń niepieniężnych osobom/rodzinom będącym w trudnej sytuacji rodzinnej
- współpraca z Posterunkiem Policji w Nowym Mieście nad Pilicą
- współpraca z kuratorami;
- systematyczne monitorowanie rodzin;
- dobra baza placówek oświatowych;

SŁABE STRONY

- niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny
- bierna postawa rodziców i bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych
- rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym
- wysoki poziom bezrobocia
- wysokie koszty utrzymania rodzin
- brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy w rodzinie
- brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia
- współwystępowanie uzależnienia i przemocy w rodzinie
- bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe)
- uzależnienie rodzin od świadczeń z pomocy społecznej
- stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych
- brak Poradni Rodzinnej
- brak rodzin wspierających
- ograniczona dostępność specjalistów w placówkach oświatowych np. terapeutów, psychologów, itp.;
- niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej zmierzających do poprawy sytuacji rodzinnej
- brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego
- utrudniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa
- ukrywanie problemów

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnienie informacji w środowisku na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych; - upowszechnienie informacji na temat pracy asystenta rodziny; - podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami - wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin - problem uzależnienia traktowany jako problem społeczny - inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy - zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych - edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym - wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę; - aktywizacja osób przez pracowników socjalnych do zmiany swoich postaw życiowych; - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych kryzysem; 	<ul style="list-style-type: none"> - biurokracja przy pozyskiwaniu środków pomocowych - dostęp młodzieży i dzieci do alkoholu - niewystarczająca możliwość sprostania potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień, - oznaki bezsilności i bezradności w społeczeństwie lokalnym - zanik więzi i tradycji rodzinnych - wzrost kosztów utrzymania rodziny - wzrost zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, inne uzależnienia) - zaniebywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców - brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne; - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy” - wzrost demoralizacji dzieci i młodzieży; - rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych; - niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi; - mała świadomość gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej; - rozwój patologii społecznych; - brak czasu; - niewielka społeczność, której mieszkańcy są poddawani ocenie;

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są przede wszystkim dzieci oraz ich rodzice zamieszkujący na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takie rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub, które zostały takiej władzy pozbawione. Adresatami są również wszystkie rodziny, które z różnych powodów potrzebują wsparcia instytucji w wypełnianiu zadań związanych z wychowaniem dzieci.

VI. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie optymalnych warunków dla życia i rozwoju dzieci oraz ich rodzin w gminie Nowe Miasto nad Pilicą jak również tworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
2. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych;
3. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomaganiem rodzinie;

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki	Realizatorzy i partnerzy	Okres realizacji
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Informowanie o możliwych formach wsparcia dla rodzin z dziećmi na terenie Gminy Nowe Miasto nad Pilicą oraz zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki celowe, okresowe i stałe, zasiłki pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stypendia)	liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy finansowej	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2023 - 2025
	dożywianie dzieci w szkole	liczba osób objętych dożywianiem	Placówki oświatowe	
	podejmowanie działań na rzecz rodzin wielodzietnych - wydawanie Kart Dużej Rodziny	liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych	systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem oraz rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi przez pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli	liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na przyczyny przyznawania pomoc	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2023- 2025

innych zawodów kontaktujących się z rodziną			
zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej, medycznej	liczba dzieci w rodzinach z problemami opiekuńczo - wychowawczymi;	-Placówki oświatowe - Placówki ochrony zdrowia - PCPR - Kuratorzy - Sądowi -Policja	
Zabezpieczenie środków na pobyt w pieczy zastępczej	Kwota zabezpieczonych środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnej pieczy zastępczej	Gmina Nowe Miasto nad Pilicą, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2023-2025
-zapewnienie wsparcia asystenta rodziny;	Liczba dzieci w rodzinach z problemami opiekuńczo - wychowawczymi;	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
-monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniami, motywowanie i kierowanie na terapię;	Liczba osób uzależnionych skierowanych na terapie	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Kuratorzy Sądowi Zespół Interdyscyplinarny	
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia Bezpieczeństwa dzieci;	Liczba założonych niebieskich kart monitoring środowiska rodzin zagrożonych przemocą	Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Kuratorzy Sądowi Policja	
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;	Liczba spotkań grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego liczba założonych niebieskich kart	Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Kuratorzy Sądowi Policja	
- zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi w tym opiekuńczych i usługowych;	liczba przyznawanych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	

	- tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;	- liczba rodzin wspierających;	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2023-2025
	- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze sportowo - rekreacyjnym i kulturalnooświatowym	- liczba i rodzaj działań o charakterze sportowo-rekreacyjnym i	Placówki Oświatowe Gminny Ośrodek Kultury GKRPA Świetlice wiejskie Organizacje pozarządowe; Kościoły, związki wyznaniowe	
	- organizowanie festynów, inicjatyw sportowo -rekreacyjnych, Pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych;	Kulturalno oświatowym na rzecz rodziny;		
Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomocą rodzinie	- podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach, seminariach, warsztatach, forach	Liczba przeszkolonych pracowników	-Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Placówki oświatowe;	2023-2025
Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	- Stała współpraca z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz przedstawicieli innych instytucji, działających na rzecz dziecka i rodziny; organizowanie narad, szkoleń, konferencji i spotkań informacyjnych służących doskonaleniu systemu współpracy pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się organizowaniem pomocy rodzinom;	- Liczba podjętych wspólnie interwencji; - Liczba osób objętych wsparciem; Liczba szkoleń spotkań, konferencji	- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; - Policja; - Placówki oświatowe; - Placówki ochrony zdrowia; - Kuratorzy; Organizacje pozarządowe;	2023 - 2025

Zakładane rezultaty podjętych działań:

- Zintegrowanie działań na rzecz rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- Poszerzenie wiedzy instytucji na temat rodzin wymagających pomocy;
- Dobór form pomocy dostosowanych do potrzeb;
- Podnoszenie skuteczności działań pomocowych;

- Podnoszenie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- Zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców;
- Aktywizacja społeczno – zawodowa rodziców.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Odbiorcy Programu

- Rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Nowe Miasto nad Pilicą, które z różnych przyczyn przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- Dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
- Rodziny, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej;
- Rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Nowe Miasto nad Pilicą, w tym zagrożone wykluczeniem społecznym.

Realizatorzy Programu

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025 w Gminie Nowe Miasto nad Pilicą powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną. Przy realizacji Programu współpracować winny:

1. Urzędem Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą,
2. Szkołami Podstawowymi i Przedszkolami z terenu gminy Nowe Miasto nad Pilicą,
3. Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Nowym Mieście nad Pilicą,
4. Komisariatem Policji w Nowym Mieście nad Pilicą,
5. Powiatowym Urzędem Pracy w Grójcu,
6. Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
7. Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
8. Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym w Grójcu,
9. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grójcu,
10. Placówkami Służby Zdrowia,
11. Organizacjami pozarządowymi

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Program finansowany może być z dwóch źródeł:

- 1) ze środków własnych z budżetu samorządu lokalnego;
- 2) z dotacji celowych z budżetu państwa;

IX. MONITORING I EWALUACJA

Program realizowany będzie w latach 2023-2025. Z uwagi na długi okres realizacji będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności a w razie potrzeby podjęcie działań korygujących oraz planowanie dalszych działań w zakresie wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Dyrektor Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

X. PODSUMOWANIE

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**
mgr Tomasz Pietrucha